

Почитувани,

Стопанската Комора на Северозападна Македонија (СКСЗМ) позитивно го оценува транспарентниот пристап на Владата за донесување на овој важен закон за бизнисот и за економијата воопшто.

СКСЗМ е подготвена да ги поддржи сите иницијативи за развојни политики во земјата, особено мерките за поддршка на бизнисот. Сепак, истите мора да бидат инклузивни и јасни.

Во духот на јавните консултации за овој нацрт текст и во традиција на конструктивниот пристап на СКСЗМ, а земајќи го предвид интересот на бизнисот, СКСЗМ направи анализа на нацрт текстот на Законот за финансиска поддршка на инвестициите.

Секторот за истражување и развој на СКСЗМ спроведе компаративна анализа на слични закони во неколку земји од Западен Балкан и Европската Унија, како што се Албанија, Бугарија, Хрватска, Србија и Словенија.

Оттука, ги објавуваме нашите првични видувања и ставови во однос на нацрт Законот за финансиска поддршка на инвестициите како подолу:

-Важно прашање е заштитата на конкуренцијата на пазарот. Со овој закон не е предвидена никаква надлежност на Комисијата (за разлика од другите закони кои ја регулираат областа на државната помош во земјата). Сметаме дека со оваа одредба е направен некој пропуст бидејќи Комисијата за заштита на конкуренцијата се споменува само еднаш, и тоа во членот 6 кој предвидува дека за инвестициски проекти што надминуваат износ од 50 милиони евра, давателот на државната помош (само) ја известува КЗК. Ваквиот пристап остава простор и за евентуални критики од Европската комисија поради обврските што произлегуваат од Спогодбата за стабилизација и асоциација во врска со државната помош и заштита на конкуренцијата;

-Со овој закон не се опфатени сите сектори (освен производството), кои имаат големо влијание врз создавањето на БДП во земјата, што го става во прашање вистинското влијание врз економскиот раст и развој на земјата. Иако во принцип се поддржани производствените дејности и тоа е една од целите за донесување на законот, контрадикторно е што во нацрт текстот на законот се исклучуваат одредени други важни дејности, како што се услугите, а со членот 19 постои можност во рамките на истражувачките центри на производствените компании да се поддржи и градењето на капацитетите за производствените процеси и услуги, што во правен аспект е во спротивност со целта на законот за поддршка на производители. Затоа, бараме да се разгледа добро оваа прашање со единствена цел сите да бидат еднакви на пазарот;

-Во нацртот не е ставен акцентот во концептот за рамномерен регионален развој. Имено, иако оваа влада има планирано средства во буџетот во износ од 30 милиони

евра за рамномерен регионален развој, чекор што ние го поздравуваме, сметаме дека ова определба треба да се рефлектира и во Законот за финансиска поддршка на инвестиции, што очигледно не е дел од него. Само за илустрација, според овој текст, северно-источниот регион со невработеност од 42% и Скопскиот со 22 % ќе имаат иста поддршка. На Владата и предлагаме да го земе пример моделот во Хрватска каде што нивото на државната помош се определува врз основа на нивото на развој на планскиот регион, односно, ако планскиот регион има високо ниво на невработеност, во тој регион процентот на финансиската поддршка за нови работни места е повисок отколку во другите региони. Затоа, цврсто веруваме дека овој пристап значително ќе влијае на намалување на миграциите во земјата кои најчесто се насочени кон главниот град, а исто така и нашите млади ќе останат во својата земја;

-Да се поттикнат инвестиции на државјаните на РМ кои привремено живеат и работат во странство, односно тие да се поддржуваат за инвестициските проекти, и тоа во износ од 20% повеќе отколку предвидените износи за финансиска поддршка за другите инвестициски проекти, во рамките на вкупниот износ на оправдани трошоци.

Врз основа на се горенаведеното на Владата и препорачуваме:

1. Да се обезбедат конкретни мерки за компаниите кои доаѓаат од рурални средини;
2. Да се обезбедат одредби за отстранување на човечкиот фактор во постапката за доделување на финансиска помош;
3. Да се предвиде можност за финансиска поддршка на инвестициските проекти на сите граѓани на РМ кои привремено работат и живеат во странство, и тоа во износ од 20% повеќе отколку нивото на финансиска поддршка предвидено во законот за оправданите трошоци на другите проекти.

Овие проценки се општи и иницијални врз законот, и причината зошто ние ги даваме овие проценки се бидејќи сакаме да се вклучиме во јавната дебата за законот, да стимулираме дебата за овој закон кој го оценуваме како многу важен во делот на реформите во економијата на земјата, и на крај, ние сме коректори на макроекономските политики и останеме посветени за да ја помогнеме државата во економскиот раст и развој.

Со почит,

Скопје, 06.03.2018 година

Миљаим Амети

Оперативен директор